

מהספרות ומהנסיון בקריאה סלקטיבית

עופר קרול, 'החקלאית'

◀ דרך נוספת לשיפור נעכלות המנה ומבצעי הפרות היא דרך המזון המרוכז והפעם בנושא אותו גילינו כבר מזמן, הלוא הוא גיוון מקורות הגרעינים במנה.

Khorasani, (J.D. Sci, 2001. 84-2760-2769)
G.R. et. al. בקנדה בחנו מנות בהן הגרעינים היו שעורה בלבד, תירס בלבד או תערובת תירס ושעורה ביחס שווה (50:50). נמצא כי הפרות שקיבלו את תערובת הגרעינים הגיבו משמעותית יותר (כ-4-2 ק"ג חלב) מאלה שקיבלו מנה עם גרעין יחיד.

◀ בחוברת 2002 HOARD'S DAIRYMAN /2002 Michael F. Huijens, בכיר יועצי התזונה בארצות-הברית מהאוניברסיטה של אילינוי והפעם בנושא שמרים. בסיום הכתבה ובתרגום חופשי נאמר שם כי "שמרים פועלים לממשק של אוכלוסיית כרס בריאה, לשיפור נעכלות הסיב ויצבות בתהליכי התסיסה בכרס". בטקסט עצמו מדווחות מספר עבודות שהובילו את המחבר למסקנה שהציג בסיכום.

◀ איך קונים חציר? אפשר לבקש הצעת מחיר ולבחור לפי הצורך. הצורך נקבע לפי הרכב המנה והדרישות התזונתיות ובשילוב עם הערך התזונתי של החומר אותו עומדים לקנות. אצלנו יש מחיר לאספסת, אבל אין אבחנה בין אספסת אביבית לקיצית; יש מחיר לאפונה אבל "מתפשרים" על כמות האדמה שבה וכך יש מחיר לבקיה כמעט ללא אבחנה בין זאת שנקצרה במלוא פריחתה ו/או צעירה ויפה ו/או לחה או יבשה.

איך צריך לקנות חציר? צריך להגדיר הרכב בוטני (קטנית או דגן), צריך לקנות רק כאשר

העבודות הרבות והשונות המתפרסמות חדשות לבקרים בספרות המקצועית חוזרות ועוסקות במה שכבר היה ומעט בהרחבה ובראיה למה שיהיה. כל אחד מאתנו מחפש למצוא תשובות ו/או חיזוקים לנושאים בהם הוא עוסק ומכאן כמה דברים קטנים שמשכו את תשומת לבי.

◀ נושא שמעסיק את הענף שנים רבות הוא איכות המספוא וההשפעה על הנעכלות, הבריאות והתוצרת. הדרך למספוא איכותי עוברת דרך הליגיין. אפשר להקדים בקציר וזה פתרון ראוי לבחינה חוזרת ומתמידה – ואפשר לחפש את הצמח המתאים. מטפחי המספוא מדווחים בשנים האחרונות על הימצאות של זני סורגום ותירס דל-ליגיין. זנים אלה, המוכרים כזני BMR (Brown Mid Rib), הם צמחים המאופיינים בפסים אדומים אבל כאמור, בעלי שיעור נמוך של ליגיין אך עם נעכלות גבוהה. הפחתה בשיעור הליגיין משפרת את טיב המוצר, אבל מקשה על חיי החקלאי בעיקר בגין הנטייה של הצמח לרביצה. חוקרי המספוא ימצאו כנראה את התשובה, אבל אנחנו ברפת צריכים להכיר את המגמה ולעודד אותם בעבודתם.

Greenfield et. (J.D. Sci 2001, 84: 2469-2477)
al. מדווחים על ניסוי בו הושווה תירס BMR לתירס "רגיל". נמצא כי זן ה-BMR העלה את נעכלות דופן-התא והאכילה ועקב כך את כמות חומרי המזון המסופקים לפרה, אבל עם זאת ללא השפעה על נעכלות כלל הצמח. בנוסף זה מעניין בפני עצמו, נמצאה ירידה בשיעורי האוריאה בחלב. נראה כי יש סיכוי לשיפור הביצועים ברפת ו-BMR זאת כנראה אחת הדרכים הנכונות שנקווה כי תהפוך למסחרית מהר ככל הניתן.

אפר שמעל 9% מוריד לפחות אחוז אחד במחיר ובטיב, אבל אם שיעור האפר עולה מעל 11% הנוק גדל בריבית דריבית ויש להפעיל הרבה שיקול דעת, אם בכלל יש מה לעשות עם חומר כזה. כללית נראה כי דגן טוב, חיטה או שיבולת המכילים כ-11% חלבון ויותר וזאת עם כ-60%–55 דופנותא, יש לו תרומה אנרגטית גבוהה מזאת של הקטנית המכילה פחות מ-14% חלבון, וגם זה חלק ממערכת השיקולים.

הספרות מלאה וגם לא חסר נסיון. כל אחד – אם יחפש ימצא את חפצו. החוכמה היא לשלב בין הממצאים ונסיון החיים לשקול שיקולים אחראיים ולדעת להחליט.

החומר כבר בחבילה ולבדוק לחות, חלבון, אפר ונתוני סיב. נראה כי הגיע הזמן להקדיש תשומת לב לאיכות ולא רק לשם החומר. ניתן להדגים את הדבר תחת הכותרת "קטנית", לקבוע ערך 100 לחומר המכיל 16–18% חלבון, לא יותר מ-9% אפר, דופנותא בתחום של כ-45% וכל זה על בסיס חומר יבש ובתנאי ששיעור החומר היבש לא יפחת מ-85%. מכאן כל מה שצריך זה לבדוק את החומר המיועד לרכישה. להציר המכיל מעל 20% חלבון עם כ-40% דופנותא ניתן להוסיף כ-20%, אבל לזה המכיל פחות מ-14% חלבון ועם שיעור דופן תא גבוה מ-50% אין לשלם יותר מכ-80% מהסטנדרט. האפר, זאת צרה צרורה. כל אחוז

הסמכו לתקן
ISO 9002
מנהלת איכות משובח

א.ח. סמולר שירותי ייעוץ ומחקר חקלאי בע"מ

מעבדה לבדיקת מזונות לבעלי חיים

המעבדה לבדיקת מזונות לבעלי חיים מאפשרת בקרה על איכות ותכולת המזונות במרכזי מזון מושביים וקיבוציים, במכוני תערובת ובמפעלי מזון. ברשותנו מאגר נתונים וידע רב וביכולתנו לבצע אימות ערכים תזונתיים, הערכות נעילות ותמיכה מקצועית בהכנת מנות הזנה.

אנו מתמחים בנוסף לבדיקות הרגילות גם בבדיקות נעילות בכרס מלאכותית ופריקות בשיטת שקי דקרון (כרס אמיתית) בבדיקות חלבון, מסיסות חלבון, פריקות חלבון, נעילות חלבון, פריקות חומר אורגני ומקטעי דופן תא (ADL, ADF, NDF, CF), NDIN ADIN מינרלים וניטראטים.

לקראת עונת התחמיצים הבאה המעבדה מציעה
שירותי קידוח ואיסוף בבורות תחמיץ ובחבילות של שחתות וקש.

חדש! בדיקות מהירות

לקביעת מועד הקציר בשטחו

משרדנו עבר
אבל אצלנו:
3000 ראש (מסמיה)
על יד משקי הכרמ

ד"ר אליעזר סמולר, טל: 08-8601315, טלפקס: 08-8505292,
נייד 050-628125, איש שדה, נייד: 051-662101